

Lukutila hylätyistä kirjoista

Taideteollisen korkeakoulun opiskelijoiden **Maarit Eskolan** ja **Jenni Herkaman** työ **108m** oli yksi Habitare-suunnittelukilpailun neljästä finaalityöstä. Habitaren suunnittelukilpailun aiheena oli tänä vuonna ”[Books, Books, Books](#)”.

Kilpailijoiden tehtävänä oli hahmotella kaunokirjallisuuden lukemiseen soveltuva tila. Maarit ja Jenni rakensivat ja suunnittelivat lukutilan käyttämällä materiaalina vanhoja, tarpeettomia ja käytöstä poistettuja kirjoja. Kirjoja tekijät saivat teosta varten mm. Helsingin yliopiston kirjastoista.

Habitare-suunnittelukilpailun voittivat Hyun Sun Park, Christian Göbel ja Satoko Taguma työllään Read field. Loppukilpailuun päässeet työt olivat esillä Habitare-messuilla 19.-23.9. 2007. Kilpailun päätuomari Åke Axelsson piti finalistitöitä hyvin korkeatasoisina. Kaikki kilpailun finaalityöt soveltuisivat sijoitettavaksi kirjastoon tai muuhun julkiseen tilaan.

108m

Maaritin ja Jennin teos **108m** on kirjoista rakennettu installaatio. Teos koostuu noin 4000 kirjasta joista osa toimii tukirakenteena. Loput ovat selailtavissa ja luettavissa. Kirjat on pinottu päällekkäin kahdeksi korkeaksi seinämäksi. Teos pysyy koossa levyjen ja kierretankojen avulla. Ulospäin tukirakennelmia ei juuri huomaa vaan syntyy illuusio vapaasti pinotusta kirjamassasta.

Teoksen nimi 108m on peräisin alkuperäisestä suunnitelmasta jossa kirjoja oli 108 hyllymetriä.

Lopullisessa työssä hyllymetrejä on kirjojen koon vuoksi hieman vähemmän. Teoksessa käytetyt kirjat ovat pääosin kovakantisia ja niiden selkämykset muodostavat lukutilan sisäseinän. Kirjat edustavat kaikkia aihepiirejä ja värejä. Teoksen valmistelun Jenni ja Maarit aloittivat toukokuussa. Varsinainen rakennusvaihe alkoi heinä-elokuun vaihteessa ja kesti yli kuukauden. Messutilaa varten teos purettiin ja kasattiin uudestaan. Teos sai messuvierailta hyvää palautetta sekä kehuja omaperäisyydestä. Maaritin ja Jennin työ oli ainoa kilpailutyö, jossa oli käytetty kirjoja rakennusmateriaalina. Tekijät olivat yllättyneitä siitä, että saivat myös yksityisiltä ihmisiltä kyselyitä mistä teosta voisi ostaa. Teoksen lopullinen sijoituspaikka oli juttua tehdessä vielä auki.

Lukea ja viihtyä?

Habitare-suunnittelukilpailun tehtävänannossa kiinnitettiin huomiota lukunautintoon. Lukutilan viihtyisyyteen vaikuttavia asioita ovat valaistus, värimaailma, rauhallisuus, esteettisyys jne. Maaritin ja Jennin suunnittelema tila tarjoaa lukemista varten miellyttävän rauhallisen ja suojaisen paikan. Vaikka tila on avonainen kahdesta päädyistä, kirjat

eristävät ääntä; ylimääräinen hälinä jää ulkopuolelle. Lukija on kirjaimellisesti kirjojen keskellä.

(Kuvassa Ulla Lähdesmäki ja Henna Sorvali Terkosta lukutilaa testaamassa.)

Keskustelimme ovatko kirjastojen lukutilat lukemiseen houkuttelevia paikkoja. Uudessa kirjastosuunnittelussa on panostettu viihtyisyyteen eri tavalla kuin aikaisemmin, mutta silti lukupaikkojen viihtyisyys jättää joskus toivomisen varaa. Maarit sanoo, ettei itse yleensä lue kirjastossa. - Palelen jostain syystä aina kirjastoissa, eikä pelkkä pöytä ja tuoli lukupaikkana oikein houkuttele.

Vanhojen kirjojen uusi elämä

Ekologisuus ja kierrätysmateriaalien käyttö ovat tulleet suunnittelussa viime vuosina yhä tärkeämmäksi. 108m -teoksen rakennusmateriaalina on käytetty käytöstä poistettuja ja tarpeettomia kirjoja, joita tekijät saivat yrityksistä ja kirjastoista (mm. Terkosta). Maarit Eskola (kuvassa) on käyttänyt kierrätysmateriaaleja töissään ennenkin

(Maaritin Saksaan suunnittelema työ Haus Maarit on osittain tehty huonekaluteollisuuden sahattavan koivun ylijäämämateriaalista). Kilpailun päätuomarin mielestä tilan rakentaminen hylätyistä kirjoista on kannanotto ylipursuavaan elämäntapaamme, ja ehdotus käsittelee ansiokkaalla tavalla tärkeitä kysymyksiä yhteiskuntamme tulevaisuudesta. Tekijät itse sanovat teoksen esittelytekstissä: ”Kirjojen elinkaari on lyhentynyt. Uutuuskirjan kohtalona on päätyä yhä nopeammin alennuskorin kautta paperinkeräykseen ja pahimmassa tapauksessa kaatopaikalle. 108m on lähtökohdiltaan ekologinen tilaratkaisu, joka kunnioittaa yksittäisen kirjan merkitystä osana suurempaa kokonaisuutta.”

Teksti ja kuvat:

*Anna-Mari Koivula
Tiedottaja
Terveystieteiden keskuskirjasto*

« [EDELLINEN ETUSIVU](#) »